

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(ajustarea cadrului normativ în domeniul securității industriale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (<i>ajustarea cadrului normativ în domeniul securității industriale</i>) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în vederea realizării: - punctului 25.4 din obiectivul sectorial 25 „Crearea și dezvoltarea cadrului normativ în domeniul securității industriale” din planul de activitate al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării pentru anul 2024, aprobat prin Ordinul viceprim-ministru, ministrului dezvoltării economice și digitalizării nr. 22 din 27.02.2024; - și în temeiul art. 29 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în vederea clarificării aspectului normativ de încadrare a raporturilor obiectivelor economiei naționale, social-comunale și de locuit, urmare a implementării cerințelor Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, prevederilor Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Proiectul are ca scop stabilirea cadrului normativ unitar pentru asigurarea implementării politicii statului față de proiectare, montare, reglare și punere în funcțiune, recepție și dare în exploatare, reconstrucție, deservire tehnică, reparare și exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale la suprapresiuni până la 1,2 MPa (12 kgf/cm²), a gazelor petroliere lichefiate (GPL) la suprapresiuni până la 1,6 MPa (16 kgf/cm²), utilizate în calitate de combustibil, precum și pentru producerea și utilizarea materialelor, utilajelor și produselor tehnologice și se aplică pentru activitățile de distribuție și furnizare a gazelor naturale și lichefiate la obiectivele economice naționale, precum și pentru deservirea obiectivelor aferente acesteia. Proiectul hotărârii de Guvern are drept scop excluderea divergențelor/contradicțiilor între actele normative superioare și cele secundare în vigoare, eliminarea normelor care nu se integrează în prevederile actelor normative în vigoare, asigurarea uniformității legislației în vederea asigurării clarității normelor de reglementare la nivel de aplicare, dar și perfecționării acestora. Modificarea hotărârii de Guvern nr. 552/2017 este necesară pentru a adresa lacunele identificate în Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale (în continuare - <i>Cerințe</i>), schimbările recente în tehnologia de distribuție și standardele internaționale impun actualizarea cerințelor minime de securitate pentru a asigura protecția adecvată a infrastructurii și a populației. De asemenea, modificările propuse vor contribui la alinierea reglementărilor naționale cu standardele europene și vor îmbunătăți eficiența operațională și siguranța în sector.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (*ajustarea cadrului normativ în domeniul securitatea industrială*) prevede modificări și completări ce vizează următoarele acte normative:

1. [Hotărârea de Guvern nr. 552/2017](#) pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale.

În principal, remarcăm că cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei,” întrucât domeniul de responsabilitate pentru asigurarea implementării hotărârii de Guvern nr. 552/2017 este acoperit de cele trei instituții menționate, or, MDDE îi sunt atribuite competențe în domeniul securității industriale, MIDR – în domeniul construcțiilor, urbanismului, ș.a. și MEN – domeniul energetic, gaze.

Modificările principale se referă la următoarele aspecte:

1.1. În scopul asigurării clarității, coerenței, uniformității cât și în scopul de actualizare și coroborare cu legislația primară recentă se propune completarea sau substituirea unor termeni. Astfel, proiectul prevede intervenția normativă în vederea ajustării terminologiei cu noțiunile din Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase întru asigurarea aplicării adecvate a cadrului legal în vigoare, precum noțiunea de „întreprindere specializată” se substituie cu noțiunea de „operator” și cuvintele „obiect industrial periculos” se substituie cu cuvintele „obiectiv industrial potențial periculos”. Necesitatea de modificare a survenit odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase (data intrării în vigoare 15.07.2023) și aprobarea Codului Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 care intră în vigoare la data de 30.01.2025 (CUC nr. 434/2023).

1.2. Se modifică pct. 13, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 27, 29 și 33 în scopul aducerii în concordanță prevederilor Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale cu prevederile legislației primare, modificată recent, or evidențiem următoarele aspecte justificative conform celor expuse infra.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 151/2022 proiectarea, construcția, reconstrucția, reparația capitală, reutilizarea tehnică, conservarea și lichidarea/desființarea obiectivelor industriale sunt o parte din activitățile din domeniul securității industriale, iar art. 12 alin. (1) al legii prenotate prevede că: construcția, reconstrucția, reparația capitală, conservarea și lichidarea/desființarea obiectelor industriale se efectuează conform documentației de proiect. Documentația de proiect, modificările și completările operate în aceasta se supun verificării în conformitate cu Legea nr. 721/1996 privind calitate în construcții (care va fi abrogată odată cu intrarea în vigoare a CUC nr. 434/2023).

Prevederile art. 8 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 151/2022 stipulează faptul că una din atribuțiile Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică (în continuare - INST) „înregistrează documentația de proiect pentru lucrările de construcție-montare, reconstrucție, reutilizare tehnică, conservare și lichidare/desființare a obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice” inclusiv art. 10 alin. (1) înregistrarea preliminară a obiectivului industrial în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase (RSOIITPP) se efectuează în baza unei notificări a operatorului către INST, odată cu obținerea autorizației de construire a obiectivului, dar nu mai târziu de data inițierii lucrărilor în cauză.

Subsidiar pct. 4 din Cerințe reglementează „Activitățile de distribuție a gazelor naturale și lichefiate la obiectele economiei naționale, precum și exploatarea obiectelor industriale periculoase și a instalațiilor tehnice/sistemelor tehnologice aferente acestora sunt supuse controlului și supravegherii tehnice de stat de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.”

Totodată Cerințele stabilesc cerințe față de proiectare, montare, reglare și punere în funcțiune, recepție și dare în exploatare, reconstrucție, deservire tehnică, reparare și exploatare a sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, al instalațiilor tehnice și aparatelor consumatoare de combustibili gazoși.

Subsidiar Capitolul II Secțiunea 1 din Cerințe reglementează norme privind proiectarea și montarea sistemelor de alimentare cu gaze combustibile, care devine relevant de a fi reexaminat în întregime pentru a fi expus în corelare sau cu referire la CUC nr. 434/2023.

Prin urmare, modificările din Capitolul II Secțiunea I vor asigura unificarea legislației în domeniul de proiectare în construcții: inginerie industrială și ingineria instalațiilor, precum și etapele de elaborare și de verificare a documentației de proiect.

1.3. În scopul coroborării cerințelor privind Exploatarea echipamentului tehnologic și a uneltelor reglementate de NCM *A.08.02:2014* cu *Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale*, se propune spre completare cu pct.163¹ cu cerințe de siguranță față de utilizarea scării în intervențiile și reparațiile efectuate de serviciul tehnic-gaz.

1.4. În Cerințe sunt efectuate ajustări la Capitolul IV, prin urmare denumirea va avea următorul cuprins: ”**Capitolul IV EXPLOATAREA SISTEMELOR DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE, INSTALAȚII DE GAZE PETROLIERE LICHEFIATE**”, în conformitate cu *NOMENCLATORUL obiectivelor industriale, al instalațiilor tehnice, utilajelor și tehnologiilor utilizate în cadrul acestora și apartenența acestora la clase de pericol*, aprobat prin anexa nr. 2 la Legea nr.151/2022.

Suplimentar, s-a constatat că punctele 330, 351, 365, 374, 377, 391-393, 400, 402-404, 428, 436, 497, 498, 524, 525-530, 577, 591, fie au caracter perimat, fie dublează alte norme reglementate de legislația specifică, prin urmare se propune excluderea acestora.

1.5. Punctul 1255 se propune spre modificare în scopul expunerii corecte și clare a cerințelor față de exploatarea Rețelele de gaze naturale, or „1255. Rețelele de gaze naturale se exploatează cu respectarea zonelor de protecție stabilite în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1104/2018.”

1.6. Suplimentar, **punctul 1525** va avea redacție nouă: „*Cercetarea tehnică a cauzelor avariei și/sau incidentului care au avut loc la obiectivele industriale sau la instalațiile tehnice/sisteme tehnologice potențial periculoase se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare tehnică a cauzelor avariilor și incidentelor în domeniul securității industriale aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 369/2024](#) și capitolul V al Legii nr. 151/2022.*”

1.7. Proiectul prevede completarea Cerințelor cu două anexe noi: Anexa nr. 2¹ „Evaluarea stării tehnice a conductelor de gaze subterane” și Anexa nr. 5¹ „Lista mijloacelor de protecție și materialelor tehnice pentru dotarea unităților de transport de intervenții și reparații ale serviciului tehnic-gaz”. Totodată din Cerințe se exclude Anexa nr. 2 „Misiunea cu privire la efectuarea lucrărilor de terasament” și pentru a asigura expunerea consecutivă, ordonată și

sistematizată a normelor din Cerințe, precum și interpretarea și aplicarea corectă a actului normativ, se include necesitatea de a renumera Anexele la Cerințe, astfel Anexa nr. 5 devine Anexa nr. 3¹ și Anexa nr. 6 în Anexa nr. 1¹.

2. [Hotărâre de Guvern nr. 1117/2002](#) despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.

Modificarea se referă la punctul 51, prin care propoziția a doua din Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1117/2002 se substituie cu textul în următoarea redacție:

„**51.** Alimentarea automobilelor și altor mijloace de transport la coloanele de distribuție a produselor petroliere și uleiurilor se efectuează de către operatorul stației ori de către șofer, în mod independent, sub supravegherea operatorului. ***Se permite, de asemenea, livrarea produselor petroliere (cu excepția gazului petrolier lichefiat) în recipiente de consum, în special canistre metalice și canistre din material plastic, care sunt destinate depozitării produselor petroliere și care sunt marcate corespunzător (imprimare pe pereții acestora). Eliberarea combustibilului într-un recipient de sticlă este interzisă.***”

Dat fiind faptul că în prezent tot mai mulți consumatori folosesc aparate de tăiat iarbă (inclusiv ambrozia), aparate de deszăpezire, etc. care lucrează pe benzină, apare necesitatea procurării benzinei în ambalajul consumatorului.

Prin urmare, în magazinele de specialitate (care vând piese de schimb și accesorii pentru autovehicule), precum și în alte magazine mari, se comercializează canistre din material plastic destinat expres păstrării produselor petroliere, având în set și un furtun scurt pentru a putea revărsa combustibilul în rezervorul autovehiculului.

Operatorii stațiilor care comercializează produsele petroliere refuză alimentarea în astfel de canistre din material plastic pe motivul că, potrivit pct.51 din Hotărârea de Guvern nr. 1117/2002 „Alimentarea automobilelor și altor mijloace de transport la coloanele de distribuție a produselor petroliere și uleiurilor se efectuează de către operatorul stației ori de către șofer, în mod independent, sub supravegherea operatorului. Se permite, de asemenea, livrarea produselor petroliere în ambalaj (canistre metalice) cumpărătorului. ***Se interzice livrarea produselor petroliere principale în ambalaj din polimeri sau de sticlă.***” Interzicerea turnării combustibilului în canistre de plastic care nu sunt destinate pentru păstrarea produselor petroliere la stațiile de alimentare a automobilelor se datorează în principal problemelor de siguranță, cum ar fi: acumularea de electricitate statică, rezistență mecanică insuficientă, compatibilitate chimică și cerințe stricte de reglementare – toți acești factori fac ca canistrele de plastic să fie mai puțin potrivite pentru depozitarea combustibilului.

De menționat că există canistre de plastic special concepute care pot fi utilizate pentru depozitarea și transportul combustibilului. De regulă, pe astfel de canistre există o marcă specială de la producător cu privire la siguranța utilizării unor astfel de recipiente cu produse petroliere.

Principalele tipuri de plastic din care sunt fabricate canistre sigure constau în:

- Polietilenă de înaltă densitate (HDPE – polietilenă de înaltă densitate). Este cel mai comun material pentru fabricarea cutiilor de combustibil din plastic. HDPE are rezistență ridicată, rezistență chimică și capacitatea de a disipa încărcarea statică, ceea ce îl face sigur pentru stocarea combustibilului. Este insolubil sub influența combustibilului și nu reacționează chimic cu acesta.

- Poliamidă (PA). Canistrele din poliamidă sunt, de asemenea, utilizate pentru depozitarea combustibilului datorită rezistenței mecanice ridicate și rezistenței chimice.

Acest material rezistă bine efectelor substanțelor chimice agresive și nu reacționează cu combustibilul.

Generalizând cele expuse mai sus, se consideră că Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere nu corespunde realității curente (unde reieșind din necesitatea reală s-au creat recipiente rezistente la produse petroliere) și necesităților consumatorilor.

Astfel, consumatorii trebuie să aibă acces la produse petroliere prin intermediul ambalajelor inofensive și sigure comercializate pe piață internă și să nu fie limitați la ambalaje din metal produs după tehnologia anilor '80 și imposibil de găsit pe piață în timpul prezent.

În contextul celor relatate supra, ajustarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, va oferi dreptul consumatorilor de a cumpăra produse petroliere în ambalajul destinat păstrării produselor petroliere (indiferent din ce material este fabricat - metal sau material plastic).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cazul ne susținerii modificărilor propuse în proiectul de hotărâre se vor genera în continuare neconcordanțe între normele legislației naționale, ceea ce ar duce la dificultăți, ambiguități și erori în aplicarea acestora de către părțile interesate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificarea actelor normative nu implică costuri suplimentare pentru sectorul public. Pentru implementarea proiectului nu sunt necesare acțiuni de reformă structurală sau instituțională, precum și nu necesită schimbări instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Prezentul proiect reprezintă o actualizare a cadrului normativ existent, fără a introduce cerințe noi sau obligații suplimentare care ar necesita resurse financiare adiționale sau ar genera costuri suplimentare implicate. Prin urmare, implementarea proiectului nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat și, de asemenea, nu implică cheltuieli suplimentare de conformare pentru operatorii din domeniul de exploatare a sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul este unul tehnic, ce are drept scop asigurarea concordanței dintre normele cadrului legislativ primar, asigurând astfel caracterul uniform al prevederilor legale la nivel de aplicare a acestora de către părțile interesate, și are ca scop de a stabili reguli clare de responsabilitate și participare la piața produselor petroliere și a gazelor cu determinarea clară a obiectivelor și sarcinilor operatorilor și a consumatorilor.

4.4. Impactul social

Proiectul hotărârii de Guvern are un impact social benefic și implementarea lui va asigura reguli clare cu privire la asigurarea populației cu servicii de calitate și siguranță în exploatarea obiectivelor industriale potențial periculoase, dar și a instalațiilor consumatoare de gaze de uz casnic. De asemenea, va reglementa raporturile juridice între angajator și responsabilii desemnați pentru asigurarea funcționării în siguranță a utilajului cu grad sporit de risc pentru mediu, siguranța și sănătatea populației.

Cu privire la livrarea produselor petroliere consumatorilor menționăm următoarele. Utilizarea recipientelor corespunzătoare, marcate adecvat, asigură o manipulare mai sigură și responsabilă a combustibilului, protejând astfel sănătatea și siguranța comunității.

Totodată, interzicerea eliberării combustibilului în recipiente de sticlă este o măsură crucială pentru prevenirea incendiilor. Recipientele de sticlă, fiind fragile, pot cauza scurgeri periculoase, iar interdicția contribuie la minimizarea riscurilor de accidente. Având la bază considerentele de accesibilitate, permisiunea de a folosi canistre adecvate facilitează accesul la produse petroliere, în special în zonele rurale sau în situații de urgență, respectiv, aceasta poate îmbunătăți capacitatea utilizatorilor de a gestiona nevoile lor energetice, fără a depinde exclusiv de stațiile de alimentare.

Sumând cele expuse, remarcăm că norma are potențialul de a îmbunătăți semnificativ siguranța publică și de a promova o manipulare mai responsabilă a produselor petroliere, beneficiind astfel întreaga categorie de beneficiari.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului va fi minimizat prin aplicarea de măsuri stricte de protecție. Operatorii de distribuție vor beneficia de reglementări mai clare, în timp ce consumatorii vor experimenta o îmbunătățire a siguranței și a fiabilității serviciilor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu transpune un act UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu prevede armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul a fost consultat în prealabil cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și operatori ai sistemului de distribuție a gazelor combustibile naturale. Obiecțiile și propunerile prezentate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13087

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a Guvernului va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultării publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web oficială a MDDE la compartimentul *Transparență decizională*, și pe platforma www.particip.gov.md

Proiectul urmează a fi avizat de:

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică);

Ministerul Energiei;

Ministerul Mediului;

Ministerul Finanțelor;
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
Ministerul Sănătății;
Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
Ministerul Afacerilor Interne;
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Proiectul urmează a fi avizat și consultat de către autoritățile interesate din sectorul activităților de distribuție și furnizare a gazelor naturale și lichefiate la obiectele economiei naționale precum și exploatarea obiectivelor industriale periculoase și a instalațiilor tehnice/sistemelor tehnologice aferente acestora.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 25 și art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017 și art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr. 100/2017.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de Hotărâre de Guvern va necesita modificarea Ordinului nr. 5/2024 cu privire la aprobarea listelor de verificare în domeniile de competență ale Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, și anume modificarea și aprobarea listelor de verificare aplicate în cadrul controlului de stat în domeniul securității industriale, în conformitate cu Regulile privind elaborarea, aprobarea și utilizarea listelor de verificare aplicate în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2018.

Secretar de stat

Cristina CEBAN